

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 2 lipca 2002 r.

35614

RPO-406401-VIII/02/EW

Pani
Anna BAŃKOWSKA
Przewodnicząca
Sejmowej Komisji Polityki
Społecznej i Rodziny

Szanowna Pani Przewodnicząca

W nawiązaniu do pisma Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 7 maja br., w którym sygnalizował m.in. masowy napływ skarg obywateli dotyczących braku możliwości uzyskania prawa do zasiłku przedemerytalnego jak również obostrzenia kryteriów dotyczących możliwości uzyskania, na nowych, obowiązujących od 1 stycznia br., zasadach świadczenia przedemerytalnego - pragnę przedstawić Pani Przewodniczącej kolejny problem związany z uzyskaniem świadczenia przedemerytalnego na zasadach określonych w art. 37 k ust. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu przez pracowników byłych państwowych gospodarstw rolnych.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2001 r. nowelizująca ustawę o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. Nr 154, poz. 1793) zmieniając brzmienie art. 37 k ust. 9 ustalone ustawą z dnia 18 września 2001 r. (Dz.U. Nr 122, poz. 1323) spowodowała, że od 1 stycznia 2002 r. świadczenie przedemerytalne przysługuje jedynie tym byłym pracownikom pgr-ów, którzy w dniu 7 listopada 2001 r. posiadali status bezrobotnego i spełniali łącznie określone (bardziej zaostrzone niż uprzednio) warunki.

Takie uregulowanie oznacza wyłączenie z możliwości ubiegania się o omawiane świadczenie osób, które wprawdzie spełniają ustawowe warunki, lecz po tej dacie. Problem ten dotyczy zwłaszcza osób, które w dniu 7 listopada 2001 r. otrzymywały rentę

okresową, a po upływie okresu, na który renta ta została przyznana nie mogą uzyskać świadczenia przedemerytalnego oraz osób, które w dniu tym będąc uprzednio bezrobotnymi były w stosunku pracy krótkoterminowej.

W tym przypadku dochodzi - moim zdaniem - do naruszenia konstytucyjnej zasady równości, z której wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej kategorii. Nieprzyznanie prawa do omawianego świadczenia osobom, jedynie ze względu na to, że w dacie wskazanej w ustawie nie spełniali tych warunków, a spełniali je w terminie nieco późniejszym, stanowi naruszenie tej zasady.

Kolejny problem, który pragnę zasygnalizować Pani Przewodniczącej, dotyczy pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej przejętych przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz.U. z 2001 r. Nr 57, poz. 603 ze zm.), Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa wstąpiła w prawa i obowiązki po zlikwidowanych państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej. Nie oznacza to jednak, iż stosunki pracy, których stroną były te pgr-y ulegały rozwiązaniu lub wygaśnięciu. Trwały nadal. Jednakże ani przytoczona wyżej ustawa z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu ani ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa nie dają podstawy do zaliczenia okresu pozostawania w stosunku pracy po przejęciu pgr-u przez AWRSP - pomimo ciągłości zatrudnienia - do okresu uprawniającego do nabycia prawa do omawianego świadczenia przedemerytalnego. Uregulowanie tej kwestii jest - zwłaszcza obecnie - niezwykle ważne.

Z przedstawionymi Pani Przewodniczącej problemami Rzecznik Praw Obywatelskich podzielił się z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej (pismo z dnia 16 kwietnia br.).

W udzielonej odpowiedzi (pismo z dnia 9 maja 2002 r.) 1. dz. BD6.I.077-56/02 został poinformowany, że nadane z dniem 1 stycznia 2002 r. nowe brzmienie art. 37 k ust. 9 ustawy wyeliminowało niektóre z wad tego przepisu w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2001 r. takie jak np. możliwość otrzymania świadczenia przedemerytalnego bez względu na przyczynę rozwiązania stosunku pracy czy przez osoby zatrudnione w PPGR na nieznaczną część etatu. Niemniej jednak pozbawiło możliwości nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego osoby, które w dniu 7 listopada 2001 r. nie posiadały statusu bezrobotnego z tytułu pozostawania w stosunku pracy lub pobierania renty.

Minister Pracy i Polityki Społecznej zaznaczając, że stosunki pracy z wieloma pracownikami byłych PPGR trwały jeszcze przez wiele lat lub trwają nadal podzielił stanowisko Rzecznika, że obowiązujące przepisy nie dają podstawy do zaliczenia okresu pozostawania w stosunku pracy po przejęciu PPGR przez AWRSP - pomimo ciągłości trwania zatrudnienia - do 10-cio letniego zatrudnienia w państwowym przedsiębiorstwie gospodarki rolnej uprawniającego do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego

na zasadach określonych w art. 37 k ust. 9 ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu.

Informując o powyższym - działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) - uprzejmie przedstawiam do wykorzystania poselskiego kserokopie dwóch z wielu skierowanych do Rzecznika pism w przedmiotowej sprawie. Rzecznik będzie wdzięczny Pani Przewodniczącej za poinformowanie o stanowisku w sprawie.

Załącznik 2

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk